
3

Herdenking naar aanleiding van het overlijden van koningin Elizabeth II

Aan de orde is **de herdenking naar aanleiding van het overlijden van koningin Elizabeth II**.

De voorzitter:

Aan de orde is de herdenking van koningin Elizabeth II. Ik verzoek de leden te gaan staan.

Collega's. Voorafgaand aan deze middagvergadering herdenken wij Hare Majesteit Koningin Elizabeth. Wij doen dat in aanwezigheid van de ambassadeur van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Hare Excellentie Joanna Roper. Welcome again, your excellency.

Donderdag 8 september bereikte ons het droeve bericht van het overlijden op 96-jarige leeftijd van Hare Majesteit Koningin Elizabeth. Ondanks haar hoge leeftijd ging er een schokgolf door de wereld — door het Verenigd Koninkrijk zelf natuurlijk, maar al snel verder, over de landsgrenzen, ook in Nederland. Want twee dagen eerder hadden wij haar nog de hand zien schudden van de nieuwe premier. Ze was frêle, maar ze stond er, zoals ze er haar hele leven had gestaan.

Gedurende ruim 70 jaar was zij een baken van rust en stabiliteit voor de verschillende generaties die met haar meegroeiden en opgroeiden. In een land en in een wereld waar door de decennia heen zo veel veranderde, stond koningin Elizabeth symbool voor continuïteit. Ze was getuige van grote vernieuwingen zoals de maanlanding, de komst van internet en de mobiele telefoon. Er waren oorlogen, natuurrampen en aanslagen, zowel in haar eigen land als daarbuiten.

In haar kerstboodschap in 2008 zei ze over tegenspoed: "Als het leven moeilijk lijkt, dan gaan de moedigen niet op de grond liggen om de nederlaag te accepteren. In plaats daarvan zijn ze juist nog meer vastbesloten te strijden voor een betere toekomst." En dat gold evengoed voor haarzelf.

Al was koningin Elizabeth een baken van rust in een veranderende wereld, dat betekende niet dat ze stilstond. Ze bewoog mee met de veranderingen in de samenleving, op haar eigen manier: geen grote sprongen, maar met kleine weloverwogen stappen, omdat die uiteindelijk de meest blijvende verandering teweegbrengen. Dat was haar stellige overtuiging.

Het geloof was een belangrijke leidraad in haar leven. Ze zag het ambt van koningin als een goddelijke roeping. Dat uitte zich in een groot plichtsbesef. Ze werkte hard en stootte amper taken af. Pas toen ze al ver in de 80 was, namen haar kinderen en kleinkinderen langzamerhand steeds meer van haar over.

Het leven van koningin Elizabeth stond in het teken van een ongekennde toewijding. Met hart en ziel zette zij zich in voor het Britse volk, het land en het Gemenebest. De indrukwekkende manier waarop zij onvermoeibaar, kalm en met humor invulling gaf aan haar taak zal altijd herinnerd blijven. "She is Britain, she was Britain", zei een vrouw die

vrijdagochtend bloemen legde bij Buckingham Palace. En dat is eigenlijk kort samengevat alles wat koningin Elizabeth was: ze belichaamde Groot-Brittannië.

Namens alle leden van de Staten-Generaal hebben Tweede Kamervoorzitter Vera Bergkamp en ik gisteren een brief gestuurd naar onze collega's in het Britse Hoger- en Lagerhuis, waarin wij het parlement van het Verenigd Koninkrijk alle sterkte toewensen.

We zijn in gedachten bij de koninklijke familie en bij het Britse volk.

Ik verzoek eenieder om een moment stilte in acht te nemen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De voorzitter:

Dank u wel.

Ik schors nu de vergadering zodat u met mij de condoleances kunt overbrengen aan de ambassadeur in de Hall. Nadat alle leden daartoe in de gelegenheid zijn gesteld, zal de vergadering worden voortgezet met de herdenking van oud-Kamerlid de heer Pais.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.